2262 DEPOT-LEGAL 1er OCTOBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les correspondances [illegible] adressées au directeur [illegible] 61-62, Rue du Coton, Hanoi

TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI

Par centimètre et par insertion. Réclames, dans la 1re page. Annonces judiciaires et légales. On traite à forfait pour les contrats importants.

Thế nào là biết nói chuyện?

Nói chuyện đây không phải là chỉ về những cuộc đàm-thoại mà ít lâu nay có mấy hội mở ra, một là để mở mang trí thức lẫn cho nhau, hai là để các hội-viên năng có dịp gặp nhau mà được thêm tình thân-ái đâu. Những cuộc «nói chuyện» ấy tức phần nhiều là những cuộc diễn-thuyết mà vì khiêm-nhượng nên cho một cái tên nhũn-nhặn như thế. -- Những cuộc «nói chuyện» ấy cách-thức thế nào đã có người bàn luận xác-đáng lắm rồi, đây bất tất phải nói đến làm chi vô ích.

Nói chuyện đây không phải là một người ngồi nói trong một giờ đồng-hồ cho hàng chục hàng trăm người nghe về một vấn-đề gì nhất-định đâu. Nói chuyện đây là khi có năm mười anh em bạn họp mặt nhau trong phòng khách, ngồi chung quanh cái điếu, bình chè, cơi trầu, hộp thuốc, mà đàm-đạo cùng nhau một cách tự-do, hết chuyện nọ đến chuyện kia, không phải bó buộc trong một vấn-đề nhất-định nào cả. Những điều nói đó hoặc thuộc về luân-lý, hoặc thuộc về chính-trị, hoặc về giáo-dục, hoặc về kinh-tế, hoặc về xã-hội, hoặc về văn-học, hoặc khi nói chuyện về việc đời trước, hoặc khi bình phẩm đến người đời nay, câu chuyện tuy có vẻ phồn tạp nhưng vẫn đứng đắn cao xa, không đến nỗi tạp nham thô bỉ. Nói chuyện như thế nếu khéo ra thì thật là một cái thú tao-nhã vô song, một cách di-dưỡng tính-tình, một cuộc tiêu-khiển rất nên bổ ích. Thật vậy, những ngày hưu hạ, gặp lúc mưa dầm đường lội, hay gặp buổi gió mát trăng trong, năm ba anh em ngồi rồi trong buồng khách hoặc hóng mát trên gác sân, khi chén chè khi điếu thuốc, mà bàn phiếm những chuyện cổ kim, bình-phẩm những điều nghe biết, thấy tư-tưởng giống nhau, được tâm đầu ý hợp, thì thú biết chừng nào, tưởng đang khi ấy mà có ai đến rủ đi ca-quán hồng-lâu cũng không thiết nữa!

Cái thú họp mặt đàm đạo ấy tuy không phải là người mình không ai biết, song cái số người được hưởng quả thật không nhiều, là vì người mình phần nhiều nói chuyện rất nên quá vụng. Thật thế, nói chuyện là một mỹ-thuật như làm thơ, họa nhạc, vẽ tranh, nặn tượng vân vân. . . . có lắm điều khó khăn, chớ không phải là một việc dễ dàng mà ai cũng có thể làm được. Tuy ai cũng tưởng rằng mình biết nói chuyện, nhưng kỳ thực rất ít người có thể cho là đàm-đạo khéo, nói chuyện thạo được.

Xưa nay ta thường cho những người hay nói lém-lỉnh là những người khéo nói chuyện, mà chính những hạng «bẻm» ấy cũng tự-đắc cho mình là thạo về khoa ngôn-ngữ lắm. Nghĩ thế thật lầm, vì nói bẻm và nói chuyện khéo khác nhau xa lắm. Mấy người cùng nhau đàm-đạo tức cũng như một cuộc hòa nhạc, mà có một anh lém-lỉnh đâm vào, thật chẳng khác chi cung đàn sai bực. Cuộc hòa nhạc đang êm đềm vui vẻ mà bỗng có tiếng đàn ngang bực sai cung len vào, thì còn chi là hay là thú nữa! Anh lém-lỉnh đối với cuộc đàm-đạo cũng thế, chỉ chêm vào vài tiếng là làm ngang câu chuyện của người, làm cho cuộc đàm-đạo mất cả thú-vị đi. Mà họ có biết thế là họ làm cho kẻ khác bực mình đâu, họ lại còn tự-đắc là hay, là giỏi, không biết rằng thiên hạ không thiết nghe mình, chỉ muốn cho mình câm miệng lại thôi. Vậy thì trong khi đàm-đạo, ta phải giữ mình, chớ nên lém lỉnh không đâu, không những làm cho bực mình kẻ khác, mà lại còn làm trò cười cho người trí-giả nữa.

Muốn cho thiên-hạ nhận mình là một người khéo nói chuyện thì nên chú ý đến mấy điều sau này mới được. Một là phải *biết nghe*, nghĩa là phải để ý đến chuyện người ta nói. Thoạt tiên ai cũng tưởng thế là dễ, nhưng thực ra thì ít cái khó bằng, vì trong khi đàm đạo, ta thường muốn át lời người khác để bày tỏ ý-kiến hay cảm-tình của ta, nếu không nói được thì lấy làm khó chịu lắm. Lại cũng lắm khi, tuy ta không nói tranh lời, ta cứ ngồi im cho họ nói, tưởng rằng ta nghe mà thực ra thì câu chuyện của họ ta không để ý tí nào, chẳng khác chi các cậu học-trò khoanh tay ngồi trong lớp học, mắt nhìn thầy giảng nghĩa mà tai chẳng để lọt câu nào! Trong khi nói chuyện cũng vậy, có lắm người tuy ngồi im đấy mà chẳng nghe thấy gì, thỉnh-thoảng gật đầu ừ-hữ cầm chừng, trách chi câu chuyện chẳng sinh ra nhạt nhẽo làm cho người ta phải chán. Vì không biết nghe, nên cuộc đàm-đạo thành ra vô vị, người nói người nghe, chẳng ai hiểu ý ai, hình như hai người đi hai bên một bức tường vô hạn, không sao gặp được mặt nhau, rút cục đến khi nói chuyện xong rồi, chẳng ai nhớ là ai đã nói chi chi nữa. Như thế còn gì là bổ ích, còn gì là thú vị! Tưởng khi đàm đạo ta phải lưu tâm chú-ý đến điều này mới tránh được cái tiếng chê-bai là người vụng chuyện.

Điều thứ hai là trong khi đàm-đạo ta phải giữ sao cho câu chuyện khỏi quá *tạp nham*. Có lắm người trong khi đàm đạo, chưa hết chuyện nọ đã cho sang chuyện kia, không có câu nào được dứt khoát, khiến nên cuộc nói chuyện thành ra lông-bông vô vị, chỉ mất thì giờ vô ích mà thôi. Nói chuyện như thế chẳng qua chỉ là nói để mà nói, để cho thỏa cái miệng hay nói thôi, chớ lời nói không còn có giá-trị gì nữa. Vậy trong khi nói chuyện cùng người, ta phải giữ-gìn, đã nói đến việc gì thì phải nói cho rõ ràng dứt-khoát, cho có đầu có đuôi, chớ nên bỏ dở bỏ dang mà câu chuyện của ta thành ra vô-vị!

Điều thứ ba là phải *biết hỏi* người để gợi ra câu chuyện. Có lắm khi trong một bọn năm sáu người ngồi với nhau, chỉ có hai ba người nói chuyện luôn mồm, còn những người kia chỉ ngồi im chịu chuyện, thỉnh-thoảng mới nói một đôi tiếng mà thôi; cuộc nói chuyện như thế chưa được hoàn-toàn thú-vị, vì những người không-nói hay ít nói ấy tất có điều ngượng-nghịu mà không muốn nói ra. Nếu trong bọn đó có người nào thạo mà liệu cách liệu lời hỏi họ, để gợi cho họ nói ra, thì chắc câu chuyện sẽ thêm đậm đà thú-vị, khiến cho ai cũng được hả lòng. Mà biết cách hỏi làm cho người vui lòng nói chuyện, không những là làm cho người ta vừa ý đâu, lại còn có ích cho mình nữa, vì những khi hỏi đó tất được nghe lắm chuyện mình chưa rõ hay chỉ rõ một cách mập-mờ mà thôi. Như vậy biết cách hỏi người để gợi chuyện chẳng là một điều nên lưu ý trong sự đàm-đạo dư!

Tóm lại cách giao-tế trong xã-hội có nhiều điều nên biết hơn cả, vì là một sự vừa làm cho ta được hưởng một cái thú-vị êm đềm thanh lịch, vừa làm cho ta khỏi mang tiếng là người ngu-ngốc vụng về. Như thế, nói chuyện tưởng cũng là một điều ta không nên khinh thường mà nên luyện-tập vậy.

B. G.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN ĐIỆN

Bordeaux, ngày 29 và 30 Septembre 1924

Kỷ-niệm quan cố Toàn-quyền Long

Ngày chủ nhật 28 septembre quan thuộc-địa bộ thượng-thư Daladier chủ tọa lễ khánh-thành bức tượng nửa mình quan cố Toàn-quyền Long của các hội-đồng Đông pháp dựng ở ng[illegible]-địa Chabrillan. Ông xã trưởng xã ấy có đọc diễn-văn. Ông nghị-viên Outrey thay lời Nam-kỳ, ca-tụng cái công trạng quan Maurice Long tại nghị-viện và tại Đông-pháp. Quan Garnier có thay lời các quan chức Đông-pháp mà đọc diễn-văn. Quan Garnier lại có tuyên đọc một bức điện của quan Toàn quyền Merlin gửi cho Long phu-nhân. M. Perdrix, nguyên-lão nghị-viên thay lời hội đồng hàng quận quận Drôme mà thuật lại công việc của ngài tại quận ấy. Quan Archimbaud thuật lại những việc cải-lương của ngài đã thi-hành ở Đông-pháp. Quan thuộc-địa bộ thượng-thư ca tụng công-trạng của quan cố Toàn-quyền Long về đường kinh-tế, tài-chính và chính-trị. Sau có tuyên đọc một bức điện-tín rất cảm động của quan Albert Sarraut nói vì quan Maurice Sarraut bị đau nên ngài phải lưu lại Genève không đến dự lễ được.

Nhân-dân đến dự lễ đông lắm. Nhiều nhà Đông-pháp có đến dự lễ. Có quan Cognacq thống-đốc ở Nam-kỳ, M. Rauzy và M. Filhol hội-viên phòng thương mại ở Sàigon; đại-tá Vigitti, đại-biểu hội kỷ-niệm Đông-pháp, M. Scalla chánh giám-đốc thương-chính hưu-trí.

Tại hội-đồng các quan thượng-thư

Ngày hôm qua, hội-đồng các quan thượng-thư xét xong các việc nghị luận tại hội-đồng hội Vạn-quốc, có gửi giấy khen ngợi phái bộ đại-pháp và dặn bảo công-việc.

Tại hội Vạn-quốc

Các phái bộ đã tìm được cách [illegible] đề của viên đại-biểu nước Nhật-bản. Cuối là sáng ngày mai sẽ họp đại hội-đồng để bàn nhất-định các khoản trong bản án-văn nói về việc trọng tài.

Đại hội-đồng ưng cho nước Saint Dominique vào hội Vạn-quốc, và cảm tạ nước Ý về việc xin xuất tiền đặt một viện quốc tế luật-pháp.

Hội đồng quản-trị xét cái vấn-đề Mossoul. Nước Anh và nước Thổ công nhận rằng hội-đồng quản-trị có quyền ấn định đường ranh giới cho đất Irak và nước Thổ.

Người Tây-ban-nha tại Maroc

Người Tây-ban-nha đã vào được Chechaouen giải vây cho quân lính đóng ở đấy.

Động đất ở nước Thổ

Tin Angora. — Ở Constantinople và ở các đảo trong bể Marmara hơi thấy động đất.

Cavite, ngày 2 và 28 Septembre 1924

Cuộc bay vòng thế giới của Hoa-kỳ

Tin San Francisco, 25. — Các phi-hành-gia Hoa kỳ tới San-Francisco hồi 7 giờ 25 ngày hôm nay. Bay ở Santa Monica đến. Trung-úy Wade phải đỗ ở phía nam San Francisco, vì tàu bay của trung-úy bị hỏng. Khi các phi-hành gia sắp khởi-hành ở Californie, được tin rằng về cuộc bay mới rồi, trong 25 giờ đồng hồ bay được 28 000 dặm.

Seattle, 28. — Các phi hành-gia Hoa-kỳ tới đây hồi 3 giờ 36. Các phi-hành gia khởi hành ở Engène sáng hôm nay, và ở Sans francisico đến Engène ngày hôm thứ bảy. Thế là cuộc bay vòng thế-giới thành công vậy.

Cuộc bay vòng thế giới của nước Argentine

Tin Tokio, 24. — Thành Kagoshima liệu nghênh tiếp phi-tướng Pedro Zanni một cách thân-ái.

Tại thành Tokio nội các phi-hành-gia cũng dự bị để nghênh tiếp trọng-thể.

Thượng-hải, 27. — Phi-tướng Pedro Zanni tới Phúc-châu, hồi 2 giờ 47 chiều hôm nay. Giời mưa phi-tướng hoãn đến chủ-nhật mới bay đi Thượng-hải.

Thủy tai ở nước Ý

Rome 26. — Ở bắc bộ nước Ý vì mưa gió trong mấy bữa đến tuần lễ, bị ngập lụt rất hại.

Đất sụt ở Thụy sĩ

Berne 26. — Ở xã tomes (?) quận Iosann đất sụt, 15 người chết.

Cái khí cầu của nước Đức chế cho nước Hoa-kỳ

Friedric Hshavep, 27. — Khí cầu Zr.3 trong một tuần lễ nữa sẽ bay đi Hoa-kỳ. Nước Hoa-kỳ sẽ đặt ba chiếc tàu lớn trong Đại-tây-dương để bảo cho bác-sĩ Hugo Heckner và các quan coi về khí cầu biết cái thời-tiết thế nào để khí cầu bay thế nào.

Khí cầu bay thử trên địa phận nước Đức và bể Baltique 33 giờ đồng hồ mọi [illegible] bay [illegible] 6 giờ 30 ngày hôm 26.

KHÊNH MỘT CÁI THÁP Ở CHỖ NÀY RA CHỖ KHÁC

Những việc khênh cả một tòa nhà ở chỗ này ra chỗ khác, xưa nay ở Hoa-kỳ đã từng thấy có luôn. Song không phải chỉ mình ở Hoa-kỳ làm được, còn không đâu làm được nữa đâu.

Ba năm trước đây, các nhà kỹ-sư nước Bỉ đã từng đẩy nhà ga Donn ở Anvers lùi vào cách xa đường hỏa xa, để lấy chỗ đặt thêm mấy đường sắt mới nữa. Hiện nay các nhà kỹ-sư nước Bỉ lại đương dự bị đẩy cái tháp ở nhà thờ Bochult (Limbourg belge) ra chỗ cạnh chỗ cũ mươi thước, để lấy đất mở mang nhà thờ rộng thêm ra. Tháp ấy là một cái tháp cổ xây đã sáu trăm năm, cao tới 40 mètres, cạnh rộng 10 mètres, nặng độ 30 000 tấn.

SỐ NGƯỜI BỊ ÁC-VẬT HẠI Ở ẤN-ĐỘ

Theo như lời tạp chí *Revue d'Histoire des Missions* thì trong năm 1923 số người bị ác vật hại cộng là 23.313. Trong số ấy có 613 người bị hổ cắn, 509 người bị báo cắn, 469 người bị chó rừng cắn, 225 người bị thuồng-luồng cắn, 103 người bị gấu cắn, 40 người bị lợn rừng cắn, 55 người bị voi cắn, 20.090 người bị rắn độc cắn.

Trong năm ấy đã giết được 1766 con hổ, 6,108 con báo, 3.153 con gấu 1929 con chó rừng, 58 378 con rắn. Tiền thưởng về việc bắt các giống ấy mất 180,000 roupies.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Người Hà-lan với việc chiến-tranh

Luân-đôn 20 septembre. — Chánh-phủ Hà-lan đã sai chiếc thiết-giáp *De Zeven Provincien* sang đóng ở Thượng-hải để bảo-hộ cho những người Hà-lan ở Trung-hoa.

Ngô quyết trừ Trương

Bắc-kinh 20 Septembre. — Sáng hôm nay, thống chế Ngô-bội-Phu đã tiếp kiến các đại-biểu báo quán nước Anh, nước Pháp, nước Mỹ và nước Trung-hoa. Có người hỏi Ngô, nếu khi quân đội Chiết-giang đã tan nát, Trương-tác-Lâm thôi việc tranh-đấu, thì Ngô có truy trách Trương nữa không. Ngô trả lời rằng khi ấy nếu Trương không tự mình xin từ chức, thì cũng phải lấy quyền lực mà bắt Trương phải từ chức. Ý Ngô cho rằng năm nay xuất quân đi đánh Mãn châu cũng không phải là chậm trễ và chắc rằng chỉ độ hai tháng thì Mãn châu sẽ quét thanh được. Ngô quyết chỉ lần này đuổi hẳn Trương đi và thu Mãn-châu về quyền-pháp Chính-phủ trung-ương.

Ngô bội-Phu đã chỉnh bị quân đội 200.000 người và phi-cơ chiến-hạm để đi đánh Mãn-châu.

Trương với người ngoại-quốc

Thượng-hải, 20 Septembre. — Ở Phụng-thiên có tin rằng Trương-tác-Lâm đã mời các quan Hoa sự Anh và Mỹ, ông hội-trưởng phòng Thương mại Anh và Mỹ đến dinh mình để tỏ lòng cảm tạ cái lòng thành tín của người ngoại quốc đối với mình và đoan quyết rằng mình sẽ hết sức bảo-hộ cho người ngoại quốc ở Mãn-châu.

Trương lại có nói với người ngoại quốc rằng quân địch định đóng đại binh ở Chin-wang-tao, xin người ngoại quốc lánh xa nơi ấy đi, vì Trương thế tất phải phóng pháo vào đó. Và những pháo thuyền ngoại quốc cũng phải giữ gìn, vì Trương bắt đắc dĩ cũng phải bắn vào pháo thuyền của địch quân ở Sơn-hải-quan và ở Chin-wang-tao.

Trương có công bố rằng lần này Trương dùng binh là cốt vì bảo hộ sinh mệnh của mình và duy-trì cuộc trị an ở Mãn-châu tất là đạt mục-đích ấy mới thôi.

Quân Giang-tô có nhiều đại bác

Thượng-hải 20 Septembre. — Thượng-hải nghe tiếng trái phá bắn ở phía tây và ở phía tây bắc rõ ràng lắm. Không phải là quân Giang-tô đã đến gần thành phố Thượng-hải, nhưng là họ có nhiều đại bác hơn trước. Suốt cả đêm, hai bên giao chiến dữ dội lắm. Quân Sơn-đông vẫn giữ [illegible] hôm nay vẫn chưa núng động chút nào. Nhưng Lư-vĩnh-Tường không có quân cứu viện, chắc là phải thu rút quân đội ở các nơi lại.

Trương phóng pháo vào Sơn-hải-quan

Thiên-tân 20 Septembre. — Hôm qua quân Trương-tác-Lâm đã ném trái phá vào Sơn-hải-quan. Một người coi ngân hàng Trung-hoa bị hại. Người ngoại-quốc đều đến kháng luận ở các tòa lãnh-sự, việc buôn bán phải đình đốn lại.

Quân Phụng-thiên thắng thế

Phụng-thiên 20 Septembre. — Quân đội thứ nhì của Phụng-thiên và quân đội thứ nhất của Trực lệ đã giao chiến ở gần Jehol. Quân Trực-lệ bị chết độ 200 người. Nghe đâu địa hạt từ Chinchow đến Chaoyang và Suichung của quân Trực-lệ vẫn đóng, bây giờ bị quân đội thứ tám của Phụng-thiên chiếm mất.

Nhật-bản đối với việc chiến tranh

Đông kinh 20 Septembre. — Nước Nhật-bản tỏ ý phàn nàn cho nước Trung-hoa gặp việc rối loạn làm rung động cả nước, nhưng có ý nhân thế mà lập thành cuộc trị an, và không có ý muốn can thiệp vào cuộc loạn ấy. Nếu cuộc chiến tranh ở Trung-hoa chỉ ở quanh trọng nước thôi, thì nước Nhật cứ giữ cái chánh sách trung lập.

(Xem Tin sau cùng)

MẤY CÁI CÔNG DỤNG MỚI CỦA NHỰA CAO-SU

Nhựa cao-su thường khi chảy ra khỏi cây thì đông lại. Nhưng mấy năm nay người ta có chế được thứ thuốc pha vào nhựa cao-su, làm cho nhựa cao-su lỏng mãi không đặc lại được, có thể tải đi các nơi xa mà dùng.

Từ ngày chế được thứ thuốc ấy, thì nhựa cao-su lại dùng được nhiều việc lắm, như dùng làm *mát-tích*, để gắn mặt kính. *Mát-tích* xưa nay làm bằng carbonate de chaux nhào với dầu gai. *Mát-tích* ấy đến lúc dầu khô thì không ăn kính nữa, những chỗ khe hở hơi ẩm thấm vào rất dễ. Nếu nay dùng nhựa cao-su thay cho dầu thì *mát tích* rất dẻo, không nở ra, mà dính luôn vào kính, giời ẩm cũng không việc gì, mà nước không thấm qua được.

Nhựa cao-su lại có thể dùng để làm đệm nằm. Xưa nay làm đệm vẫn dùng bông, hoặc lông chim, lông ngựa. Nhưng các chất ấy không bao lâu đã xuống và không êm nữa, mà làm khi sâu bọ lại làm tổ ở trong ấy. Nếu nay đem các chất ấy nhúng vào nhựa cao-su, rồi lại nhúng vào diêm sinh cho khô lại, thì đệm không sợ sâu bọ làm hư mà lại êm mãi mãi.

Nhựa cao-su lại có thể dùng để nhúng [illegible], cho khí giời và nước không thấm vào được; dùng nhựa cao-su, thì [illegible] cũng làm được rất tốt, không cần phải chọn những miếng [illegible] mới làm được.

Nhựa cao-su dùng làm đệm cũng tốt. Người ta nói gỗ làm [illegible] bằng.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tin sau cùng

Việc chiến-tranh ở Trung-hoa

(Bản báo Cavite)

Thượng-hải, 27 septembre. – 2.000 viện binh kéo đến nam-kinh. Quân đội địa đầu vẫn còn hoãn tiến. Hôm nay có tin báo, rằng Tôn-truyền-Phương đã triệu tập các quân đội để kéo đến Tùng-giang. Hiện đương thu nhặt dụng cụ để đặt lại các chuyến xe từ Hangkow đến Kassing cho Tôn-truyền-Phương chở quân đến Kassing.

Phụng-thiên, 26 septembre. — Hôm nay có tin rằng quân đội thứ nhất và quan đội tiếp sau của Trương-tác-Lâm tiến lên về phía nam Jehol (?)

Bắc-kinh, 26 septembre. — Hôm nay Ngô-bội-Phu đã tuyên-bố một tờ hịch văn, nghĩ thưởng cho người nào bắt được Trương-tác-Lâm và ân-xá cho các tướng hiệu và quân lính của Trương, chỉ trừ ra Chang-Haue-Lian là không ân-xá.

Thượng-hải, 22. — Ngày hôm nay có tiếp được điện-tín ở Đông-kinh gửi đến nói rằng : Nhật-bản đã bắt đầu lo ngại về cái tình-trạng ở Trung-hoa, và có lẽ bỏ cái thái-độ trung lập mà can-thiệp vào việc chiến-tranh.

Xem các báo Nhật bản mới tới, thì đối với sự can-thiệp vào việc [illegible] có hai chiều thay đổi.

Một tờ báo ở Kobé nói rằng việc chiến-tranh ở Trung-hoa thực là một nạn lớn cho quốc-dân Nhật-bản và phản-đối cái chính-sách trang lập của chính-phủ Nhật-bản. Báo ấy nói việc chiến-tranh đã bắt đầu có ảnh-hưởng tổn-hại đến việc thương-mại của Nhật-bản với Trung-hoa, mà thành Kobé rất là náo-động về việc ấy, vì vậy việc buôn-bán lại càng thêm khó-khăn nữa. Báo ấy khuyên chính-phủ phải trừ-tính cho chính-phủ Trung-hoa bảo hộ quyền lợi của Nhật-bản ở Trung-hoa, nếu chính-phủ Trung-hoa không đủ tư-cách mà bảo-hộ quyền lợi cho Nhật bản, thì chính phủ Nhật-bản nên tự thi-hành mọi phương-sách để tự bảo-hộ lấy.

Bắc-kinh, 29. — Quân tiên phong của Bắc-kinh và của Phụng-thiên đã giao chiến, và ở Sơn-hải-quan lại thấy pháo.

Chánh phủ Bắc-kinh cử nhiều kỳ binh đến miền Jehol, vì Trương tác-Lâm có đặt nhiều đội kỳ-binh Mông-cổ và nhiều đội quân phục định ý đánh tả được quân đội của Phùng-ngọc-Tường, và quẫy rối đường vận-tải bằng lạc-đà của Phùng-ngọc-Tường cần dùng để tải lương thực.

Hải đạo đi đến Thiên-tân xem chừng nguy ngập, nên đã cho quân đến đóng ở các đồn Takubar.

Bắc-kinh, 28. – Quân lính của hai bên đã gần tới các trận địa định trước, có lẽ tuần lễ sau sẽ có đại-chiến.

Đàn bà con trẻ ngoại quốc ở Sơn-hải quan đã được lệnh phải đi cư ra nơi khác. Hiện đã để riêng một khu đất cho họ ở. Phần nhiều là người Anh và phần ít là ở Chinoan-tao.

Tin Nam-kỳ

SAIGON

Việc các ả thanh-lâu làm loạn

Việc này bản báo đã đăng trong một số trước, nay lại tiếp được tin nói rõ như sau này :

Nguyên là từ khi ông docteur Lê-quang-Trinh vào coi nhà thương Bạc-hà đến giờ thì các ả thanh-lâu và các nhà thổ chứa đem bụng hiểm thù, là vì ông khám bệnh ả nào có bệnh giang mai đều nhất luật bắt nằm trong bệnh-viện để chữa mà không định kỳ hạn cho ra, cứ phải nằm mãi khỏi mới thôi. Các ả chửa thấy vậy lấy làm có thiệt hại có nghề buôn bán riêng của mình, đã rủ nhau làm đơn kiện, nhưng lại thôi. Mấy bữa sau ông Trinh lại đem tiêm thuốc cho các ả. Các ả không hiểu ngõ là ông có ý gì, vì nhiều ả tiêm thuốc ấy bị ngộ ngất đi, vì vậy nên bọn họ âm mưu cùng nhau sinh sự. Buổi trưa 23 Septembre nhân khi ông Trinh vô nhà thương, một bọn ngót một trăm ả xô ra, kẻ gậy người đá, xám lại đánh. Trong lúc không ngờ ông Trinh và mấy người khán-hộ đều bị thương vài mảo đầu. Nhưng ông chỉ bị xoàng thôi.

Sau khi việc đó xảy ra, đã cho bắt mấy chỉ chửa để xét hỏi.

BẮC-LIÊU

Giữa ban ngày ăn cướp người chở bằng ô-tô — Hôm 10 Septembre ở làng Hương-hội có người con gái tên là Tương-thị-Sóc, 19 tuổi ra coi mấy ngoài đồng, vào hồi hai giờ, bỗng có bốn tên người Cao-miên, đem xe ô-tô tới bắt đi. Thị cự lại không nổi bị chúng đánh đạp rồi trói chặt lại. Chúng cứ phóng ô-tô đi đến Sóc-trang, rồi lại đi Đại-ngãi, lại đem tới Cần-ngang, rồi không biết đi đâu mất.

Sau khi đó cha mẹ thị Sóc biết tin đi trình sở Cảnh-sát, quan Cảnh-sát lập tức đánh giây thép đi Trà-vinh. Sóc-trang Đại-ngãi là những nơi chúng tất phải qua. Những nơi đó tiếp được tin, cho lính đi tróc nã mà không thấy tông tích gì cả.

Việc này thực là lạ cho chớ !

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	31 độ
15 giờ	33 44

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ năm 2 Octobre 1924

5 Rémi

Âm-lịch

Mồng 4 tháng chín năm Giáp-tí

(Ngày Quí-sửu.

Sao Khuê-độc, Tử-tung, Quan-sát, Tử-tử, Kỳ-phùng, Cầu-tự, Bội-thân, Xuất-hành, Tiến nhân, Đoạn-thê, Thượng-lương, Di-tế, Tu-tượng, Tạo tiêu, Nạp tài.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		10 ‹ 90
— nhì	—	10 35
— ba.	—	9 85
Thóc.	—	6 60
Hồi ngô.	—	6 45

Giá bạc. – Kể từ ngày 1er Octobre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 ' 20

Hội-đồng chính-phủ. — Hội-đồng chính-phủ kỳ thường trực đã họp sáng hôm qua tại phủ Toàn-quyền, do quan phó Toàn-quyền Robin chủ tọa. Trong các việc đã xét thì nay kể mấy việc sau này :

Nghị-định đặt ra một thứ thuế chôn súc vật ở Hà phong ; nghị-định bãi bỏ cái kho chứa chất nổ ở Lục-viên ; nghị-định tăng thuế thổ sản người Tây ở Trung-kỳ lên 30 / , kể các ác tiền ngoại phụ nữa từ đầu sang năm tây trở đi ; nghị định cho phép trích ở kho dự bị Ai-lao lấy ba vạn đồng để chi tiêu về các khoản vì lụt ở Ai-lao mà sinh ra ; việc đặt thuế riêng cho các bưu-kiện tải bằng ô-tô ở đường Hanoi đi Sơn-tây, vân vân.

Quan Albert Sarraut lại được tái cử làm hội-trưởng Hội-đồng hàng quận tại Aude. — M. Albert Sarraut nguyên thượng-thư Thuộc-địa lại được toàn phiếu tái cử làm hội-trưởng hàng quận tại Aude bên Pháp.

Quan nguyên thượng-thư có đọc một bài diễn-văn mong rằng nước Pháp là nước hùng kiệt thì sẽ biết giữ cho thế-giới được hòa-bình.

Tòa án Đại-hình. — Việc rỗ ngày giờ trả mà bản báo đã đăng hôm qua thì đến phiên án sáng hôm nay tòa mới nghe xong chứng tá và luật-sư cãi cho các tội nhân. Tòa kết án như sau này : Robaglia và Bac et mỗi người phải hai năm tù án treo.

Các ông nghị vào Minh-vệ dịp Tết-tuần khánh tiết. — Báo *Courrier d'Haiphong* có đăng mấy dòng sau này :

« Vừa rồi ta có đăng rằng các ông nghị-viên tư-vấn xin quan Thống-sứ cho phép cử một phái-bộ cần nghị-viện vào Huế. Muốn nói cho đúng thì ta phải thêm rằng phủ Thống-sứ chỉ cho phép các ông nghị vào Huế đi riêng từng người thôi. »

Hội chợ Hanoi

Lần thứ sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Xà-phòng **THIBAUD**

làm bằng nước hoa Cologne

0 $ 18 một bánh

Hiệu Bảo-chế CHASSAGNE

69, Phố Paul-Bert, Hà-nội

Thi bằng Tiểu-học Cao-đẳng tây. — Kỳ thi bằng tiểu học Cao-đẳng tây (B. S.) đã bắt đầu mở tại trường Nữ học-sinh Pháp từ sáng thứ hai vừa rồi. Các đầu bài ra như sau này :

Sư-phạm và luân-lý

Nam-ban

Commentez cette opinion de Descartes : « C'est une plus grande perfection de connaitre que de douter ». Montrez les dangers et les bienfaits de l'esprit critique.

Nữ ban

La Rochefoucauld a dit : « Le bonheur et le malheur des hommes ne dépendent pas moins de leur humeur que de la fortune. » Que pensez-vous de cette affirmation ?

Khoa học

Cả hai ban

Traitez au choix une des deux questions suivantes :

I. — Le chlore. Préparation, propriété. Chlorures décolorants. Usages du chlore et des chlorures décolorants.

II. — Amidon — Propriétés, extraction, usages. Farine, gluten, fécule. Glycogène.

Luận pháp-văn

Cả hai ban

Corneille et Racine ont-ils compris de la même façon le rôle de l'amour dans la tragédie ?

Toán học

Cả hai ban

1. — On donne un angle fixe XOY et un point A fixe dans cet angle. On fait tourner autour son sommet A l'angle B A C supplémentaire de l'angle X O Y. Bet C étant respectivement sur les demi-droites OX et OY.

1o Lieu géométrique du centre du cercle circonscrit au triangle B A C.

2o Montrez que le triangle variable A B C reste sans cesse semblable à lui-même.

En déduire la position de B pour laquelle le segment B C a un longueur minimum.

3o Calculer la longueur minimum de B C sachant que X O Y = 120 et que le point A est à 6 mètres de 0 sur la bissectrice de l'angle X O Y.

II. — Le 2 avril 1924, la livre sterling valait 75 fr. 90, à la même date, l'once troy d'argent au titre de 0.925 cotait à Londres 33 pence 1/8.

Sachant que l'once troy équivaut à 31 ; 1035 grammes, que la piastre indochinoise est une pièce d'argent au titre de 0,900 pesant 27 grammes, on demande la valeur en francs et centimes de l'argent fin contenu dans une piastre indochinoise.

(Calcul de la parité de la piastre sur Londres).

N. B. — La livre vaut 20 shillings, le shilling vaut 12 pences

Thi bằng tiểu học Tây. — Kỳ thi bằng tiểu học Tây (B. E) chiều qua có ra bài sau này :

Địa-dư

Cả hai ban

Pourquoi les Etats-Unis sont-ils une grande puissance économique ?

Các thí-sinh sau này được vào vấn đáp :

MM. Ng-khoa-Hoan, Đào-nguyên-Hồi, Vũ-tiến-Huân, Đào-đình-Khanh, Ng-hữu-Khanh, Ng-v-Lâm, Lê-Minh, Ng-quang-Nhơ, Phạm-quang-Phốc, Rérad Alfred, Trần-ngọc-Riệp.

CHỚP BÓNG KIM-VÂN-KIỀU

CINÉMA PALACE

Phố Tràng-tiền

Bắt đầu từ ngày mồng 8

đến 13 Octobre

Hành-khách xe lửa hạng tư đường Vân-nam sắp có quyền được phóng uế. — Cái đặc quyền của các hành-khách xe-hỏa đường công-ti Vân-nam ở ba hạng trên là cái đặc quyền được phóng uế ở trên xe thì nay mai sắp rộng ban cho cả hành-khách hạng tư nữa, vì ngày đầu quí công-ti mới thửa cho 26 cái toa hạng tư có nhà xí.

Thế ra đến nay quí công-ti mới biết rằng người bẩn tứ cũng có sự cần dùng ấy nhỉ !

Một cuộc chớp-bóng và diễn trò đặc biệt tại nhà hát Tây. — Nhân ba tỉnh Hưng-yên, Hải-dương và Bắc-ninh mắc phải cái nạn thủy-tai rất dữ, hội Trung Bắc-kỳ nông công-thương tương-tế chúng tôi có tổ-chức cùng với hội Chuyển-ánh Đông-pháp một cuộc chớp-bóng và diễn trò tại nhà hát Tây tối thứ năm là ngày 2 octobre này, được bao nhiêu tiền giao cả Hội-đồng Cứu-tế để quyên giúp các miền bị lụt. Việc này vừa là việc mua vui, vừa là việc nghĩa, lại được quan Bộc-lý Eckert đại-nhân làm chủ-tọa, mong rằng các quí-ông, quí-bà cùng các công-nương, công-tử sẽ lưu lòng đến dự cuộc đông vui, thì tấm lòng trung-nghĩa quí báu của các ngài không những anh em bị lụt cảm-ơn mà thôi, mà hội chúng tôi cũng xin hình-mộ các ngài lắm.

Trước khi chớp-bóng có các cô đào ở hội « Mới » hát bóng hàng Gấy » đến giúp ra ca-vũ một hồi để kính-tặ tấm lòng từ-thiện của các ngài. Đã đến dự cuộc làm phúc. Sau khi ngủ 15 phút, có một cảnh hoạt-tượng do ông Trần-Phành bày biện như nơi nước lụt, kép Thịnh và con là đào Lý của hội Sán-nhiên-đài giúp sẽ ra hát một bài ca mới than về tình-cảnh khốn-khó của dân bị lụt, tiếng hát theo tiếng đàn rất hay. Trong lúc nghỉ cũng có ca nữa. Rồi lúc chớp bóng thì trước hết chớp phim ảnh xứ Bắc-kỳ bị lụt, rồi đến phim ảnh thành Paris bị lụt, và phim ảnh quan Toàn-quyền đi Dalat chụp các phim ảnh vui khác đã kể ở trong chương-trình, thực là một cuộc chớp ảnh đặc biệt lắm. Vé bán tại tòa báo Hữu thanh, 59 phố hàng Gai, và từ 7 giờ chiều ngày 2 octobre tại cửa nhà hát Tây, giá như sau này :

Hạng nhất : . . . mỗi ghế. . .		2 $ 00
» nhì :	—	. . . 1 . 50
» ba :	—	. . . 1 . 00
» tư :	—	. . . 0 . 50
» năm :	—	. . . 0 . 30

Cũng có bán cả tập sách ảnh phim Kim-Vân-Kiều của hội Chuyển ảnh Đông-pháp, giá mỗi tập một hào, được bao nhiêu quyên một nửa cho việc nghĩa.

Hội I. B. K. N. C. T. T. T. lai cảo.

Ai tín. — Bản quán được tin buồn rằng ông Đỗ-văn-Dũng, khoa học cử-nhân giáo-sư tại trường Chasseloup Laubat ở Saigon là lệnh-lang quan án sát hưu trí Đỗ-Các, vừa tạ thế tại Saigon ngày 29 Septembre. Ông Dũng đi du học tại Pháp đã lâu mới trở về nước nhà mấy năm trước thì được bổ làm giáo-sư ngạch Pháp tại Yem-bac mà nay ông đã từ-trần thì bà cô thân-thuộc ai chẳng ngậm ngùi thương tiếc.

Bản quán có lời viếng ông và chia buồn với quan Án Đỗ cùng tất cả gia quyến.

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — Bản-báo nhận được của các nhà từ-thiện ở tỉnh Vientiane và tỉnh Savannakhet ở (Lào) gửi tiền về để quyên giúp các dân bị lụt ở xứ Bắc-kỳ ta, vậy xin đăng hai bức thư và qui tính phương-danh cùng số quyên như sau này :

Thưa quí báo,

Bên ta năm nay chẳng may giới làm nước lụt, người đồng-hang thật chịu cay đắng muôn phần.

Vientiane năm nay cũng bị lụt, mà mấy anh em tôi đây may được ở chỗ cao nước không tới, nên góp nhau được 91 $ 40 để giúp người đồng-hang ta về miền bị lụt.

Vậy xin quí-báo làm ơn làm thế nào gửi món tiền này tới miền bị lụt cho thì chúng tôi lấy làm đa tạ vô cùng.

Số quyên :

MM. Đỗ-đình-Tảo 10 p ; Đỗ-v-Bản 3 p ; Ng-xuân-Tiếu 2 p ; Ng-xuân-Tàng 2 p ; Ng-v-Ấp 2 p ; Vũ-duy-Mạc 2 p ; Ng-văn-Tạo 1 p ; Trương-v-Hạ 0 p.20 ; Phạm-v-Nậy 0 p.20 ; Hoàng-Soạn 20 p ; Phan-v-Mùi 2 p ; Huỳnh-v-Lý 2 p ; Vũ-đình-Gin 1 p ; Michel Ninh 5 p ; Vũ-đức-Thắng 3 p ; Quản Các 2 p ; Đỗ-v Hành 1 p ; Vũ-xuân-Chân 2 p ; Nguyễn-hữu-Chiểu 1 p ; Trương-v-Tuấn 1 p ; Vũ-ngọc-Liễn 1 p ; Phạm-Lệ[illegible]p ; Ng-ngọc-Nưa 5 p ; Nguyễn-đức-Thúy 1 p ; Ngô-Long 1 p ; Phạm-Chước 3 p ; Đặng-ngọc-Bích 1 p ; Ng-quang-Thiều 0 p.50 ; Phạm-văn-An 1 p ; Ng-v-Cao 0 p.50 ; Đinh-hữu-Quý 1 p ; Trịnh-v-Vận 1 p ; Ng-văn-Đức 2 p ; Ng-ngọc-Quyền 1 p ; Ng-v-Vân 1 p ; Trần-v-Đăng 1 p ; Lý-đức-Hai 1 p ; Vũ-tiến-Kiển 1 p ; Đặng-đình-Tường 1 p ; Quảng-ích 1 p ; Đỗ-song-Cán 0 p.50 ; Ng-văn-Cẩn 0 p.50 ; Trần-đình-Ba 0 p.50 ; Ngô-v-Chiêu 1 p ; Bùi-xuân-Tiêu 0 p.50 ; Quản Mùi 1 p ; cộng là 92 p.40.

Savannakhet, le 10 Septembre 1924

Kính trình ông chủ-nhiệm báo « *Trung-Bắc tân văn* » Hanoi

Thưa ngài,

Tôi có quyên được một món tiền nhỏ gửi về gọi là tỏ tấm lòng người ở xa với anh em đồng-bào chẳng may bị nạn lụt ; cầu tay ít nhưng vì chút tấm thành, xin ngài nhận và chuyển giùm cho, tôi lấy làm cảm ơn ngài lắm. Ký tên : Lê-Hào

Số quyên :

MM. Phạm-văn-Long 5 p ; Ng-Lạc 2 p ; Lê-Hào 3 p ; Ng-qui-Đôn 1 p.

Số quyên ở tỉnh Vientiane	92 $ 40
Số quyên ở tỉnh Savannakhet	11 , 00
Cộng là. . . .	103 $ 40
Những số tiền bản-báo đã nhận được từ trước. . .	341 $ 15
Tổng cộng	444 $ 55

Tòa án Trung-trị. — Việc ô-tô chở khách ở đường Hanoi-Hà-đông mà bản báo đã đăng trong số thứ hai vừa rồi có ít sai lầm, vậy nay cải chính lại sau này cho đúng :

N. uyên hôm 29 août trước, hồi 2 giờ 45 cái ô-tô chở hành-khách của M. Olléac ở Hà-đông ra Hanoi đến kilomet 6 số 7, vì muốn tránh một cái xe bò đi trước ở bên tả nên phải dùng một người đi xe đạp là Hữu-thanh, 59 phố hàng Gai, và từ Hà-đông bị bổng cả xe và xây sát cả mặt và chân. Chauffeur cầm máy xe đó là Ng-đình-Thêm bị tòa phạt 50 quan về tội vô ý làm người bị thương và 10 quan về tội không có bằng văn may xe thường thôi thì không hợp luật.

NHÀ ĐẺ MỚI

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man mới mở một cái nhà đẻ tại phố hàng Mã-mây (Rue des Pavillons noirs), số nhà 51, nhà đẻ này chắc dân trong hàng phố ai cũng vừa ý, có có đỡ chuyên môn coi về đỡ đẻ, có ba hạng : nhất, nhì và hạng ba. 4011

Việc ăn cắp đã ở đề Cô-bi — Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở Mật-thám đã cho hỏi lại việc Lê-văn-Thông là cai cu-ly làm với M Guillaume là thầu khoán, nhà ở số 3 phố Ha-trung về việc lấn Phạm-văn-Tí ăn cắp đồ của sở Lục-lộ ở đề Cô-bi.

Từ chức. — M. Trịnh-ngọc-Cầu, trợ-giáo phụ tá ở Yên-cù, phủ Xuân-trường (Nam-định), được từ chức.

Mông bổ. — M. Nguyễn-văn-Phác, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, cựu học-sinh lớp Sư-phạm, mông bổ trợ giáo phụ tá, lương mỗi tháng 15 đồng.

Mở trường. — Nay mở một trường Sơ-học Pháp-Việt, tại làng Phác-xá, tổng Phác-lâm, huyện Hoàn-long, (Hà-đông).

Ô-tô trái luật. — Sở cảnh-sát đã làm biên bản phạt các *chauffeur* xe ô-tô số T. 873 và T. 1742 vì đến ở rẽ đi sang tay trái, xe số T. 1233 vì đi nhanh quá, xe số T. 1533 vì đi nhanh quá mà lại không có số với giấy biên lai khai trình.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIỆN

Hãy ngày càng bán nhiều, càng 1 nhiều, nhiều 2 nhiều, trước khi đã nghe.

Giá mỗi lọ : 0 $ 90

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NẾM THỬ MÀ XEM !

Các thứ thuốc lá, hiệu **Con Gà**, *chưa cuốn và cuốn rồi, hạng mới chế (Fabrication nouvelle) của Đồng dương Yên-Thảo Công-Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rào sề, không nhức đầu. Thử một biết thực.* 3097

An cắp xe đạp. — Ng-gi-Đinh, 15 tuổi, quán làng Gia-thụy (Bắc-ninh) đông mưu về việc ăn cắp cái xe đạp của Bạch-v-Tứu ở phố hàng Mã-mây đã phải bắt để xét hỏi.

Các tin vặt. — Đinh-văn-Châu 17 tuổi ở Khâm thiên lừa mấy cái quần áo của Ba-Khản ở đường Jauréguiberry ;

Ng văn-Lan 52 tuổi ở đường Huế không có số nhà, ăn cắp một cái thùng đựng nước của Thinh-Dung ở phố Richaud nay đều phải bắt để xét hỏi.

M. Paul Guerrier làm tại kho bạc, nhà ở số 10 đường Henri D'Orléans kiện tên Ng-v-Hòe là bồi của mình ăn cắp mất 250 đồng bạc.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến nhà mới, thì gửi cho báo quán cả giấy quán báo, nhưng lại thế nào thì bỏ 2 xu bằng tem cũng được, để xét theo hai bên và 2 xu bằng tem cũng được, để xét theo giấy quán khác

Bổ xi không gửi tiền theo thư nữa đã nguyên như số hoặc phải trả bằng tem.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Thế thảo thân của người mình. — Chắc độc-giả còn nhớ kỳ hội-đồng thành-phố vừa rồi, một ông hội-viên ta có thỉnh-cầu đổi lại khổ giấy và sắc giấy dùng in thẻ thuế thân của người mình ở thành-phố cho khác hẳn với t ế sau nhà quê. Ở ấn đó có quan-thiết hay không thì còn tùy thượng l ận nghĩ xét thi-hành, bà con ta chưa được biết.

Trước kia thẻ Luế thân ở thành-phố có hai kiểu, một kiểu khổ giấy tầng rộng gấp đôi, riêng phát cho những người bị t ế thân làm việc các tòa các sở và một kiểu khổ hẹp như ngày nay sắc hung hung, t i có điểm giống thẻ sau nhà quê thôi, để phát chung cả o t ợ thuyền phu phen.

Một sự phân biệt ra như thế có điều không được công bằng, vì đã biết chữ hay dốt, đã làm thầy hay làm thợ, mỗi năm cũng chỉ phải nộp có hai đồng bạc mà thôi, nếu mấy năm gần đây, quan trên mới đổi lại một loạt phát chung một kiểu thẻ cả và mỗi năm một sắc khác nhau cho dễ việc kiểm soát.

Như thế tương cũng đã là t ện dụng lắm rồi và còn tiết sao được với tục sưu nhà quê mà bắn đến sự đổi chác làm gì nữa. Có mấy điều thiết-yếu hơn cần phải canh cải là việc hỏi thẻ và bắt t ế, mong rằng một ấy hội-đồng khác các ông nội-viên ta nên lưu tâm trần thuyết mọi lẽ cho hội-đồng xét thi hơn.

Cách hỏi thẻ hàng ngày của bọn lính cảnh-sát thì thực phiền toái vô lễ quá, bắt cứ già trẻ, sang hèn, mà cũng tộp nước, ừng ực, nói năng thô bỉ là một ; n ũng nhiễu xông vào tận nhà người ta mà hỏi thẻ là nhà ; g ót ai ngày nào đón hỏi là ba và dùng trẻ con ; càng những đợt vô lại hỏi thẻ thay mình là bốn. Bốn điều đó ngày càng thêm tệ mãi ra nên cái cách bắt thẻ mới có phạm quá giới hạn luật-pháp mà tự tiện đánh trói những người ở ông có thẻ n u tù tội và cả những người ở tỉnh khác lại đã đeo t ẻ tỉnh nhà rồi cũng phải bắt

Việc hỏi thẻ và bắt thẻ ở thành-phố ta tệ lậ u đến như thế đấy, nhân dân ta hàng ngày thường ta t ần đến luôn và đã có tiếng « quá nghiêm » với các tỉnh khác nhiều lắm, chắc các ngài hội-viên ta lân cận với bà con cũng đã thấu rõ cả mà chẳng lẽ cứ để vậy thế mãi ư ?

I ạ đời nhà ghen. — Tối hôm qua vào hồi 9 giờ rưỡi, nhà M. Đ. ở phố chợ Hôm xảy ra một tấn bi-kịch khiến ai nghe thấy cũng phải ghê sợ. Nguyên là ấy M. Đ. đang nằm xem nhật-trình thì có một tên quen mặt lẻn vào lay chân bảo ngồi dậy nói truyện M. Đ. giật mình nhổm dạy mới tên ấy ngồi chơi thì thấy bẩn chân tay ron rám-cập, miệng nói líu nhíu mấy câu ra giọng ghen, rồi lôi dần ra cửa chỉ con dao sáng quắc cho M Đ. xem mà rằng : « Ta hãy sinh-phúc cho lần này ! » Nói đoạn rảo cẳng đi mất.

Việc này hôm nay M. Đ. đã phát đơn trình tòa, nghe đâu tên ghen gớ ấy biết lỗi đã thân đến trước công-môn lạy van M. Đ. để rút đơn ra. Thế là câu chuyện đến đây kết cục, nhưng đàn đuổi chỉ vì đâu trước kia M. Đ có dan díu với một thị bán gạo ở chợ sắt mà ngày nay là vợ anh chàng này, song đã cách năm sáu năm nay thị đi lấy chồng thì M Đ. không còn tình ý gì nữa, thế mà anh

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

MỐT

Y phục buổi chiều rất đẹp rất thích hợp

Mũ của các hiệu mới ở Paris

Y phục khiêu vũ cần may rất khéo

Hoa rất đẹp

NƯỚC HOA RẤT THÍCH

CÓ BÁN TẠI HIỆU :

ĐỒNG-DƯƠNG ĐẠI-THƯƠNG.CUC

(GRANDS MAGASINS REUNIS)

HANOI

Bắt đầu từ ngày 1er Octobre đã có.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐẸP TẠI
ĐỰC VÀNG
đầy mô-nốt,
15 chân-tinh
Mặt số trim
số chữ đạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
« 39, Phố Paul Bert, — HANOI
1009

• THUỐC MYSOL •
là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mầu
hay đã kinh-niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái chất cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người dùng cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mẫu phải, thì dùng Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thật PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển cách sau gửi vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thật PARAT giá có 1 p. 10

• Nên mua ngay ở hiệu bào chế •
E. MASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi
Bệnh chậm một ngày thì bệnh lại thêm chữa thêm.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi đi khỏi bệnh.

Giá bán : 1 $ 20 một lọ

chàng cả nghe người ta dèm pha dám vác dao đến nhà M. Đ. toan sinh sự hành hung thì thực là một việc ghen ngợi và to gan lắm.

Thuyền đâm chết người. — Hồi 2 giờ trưa ngày 28 trước ở chỗ gọi là bãi Bảo-ninh, gần khoảng đồn Sòi và đồn Cùng thuộc tỉnh Kiến-an, có chiếc thuyền của tên Hòa chở 25 tấn than đá ở Uông-bí đi Hanoi và phải tàu *Đồng-khánh* của công-ty Bạch-thái bị đâm chết mất bảy người chân nào chưa tìm thấy xác.

SƠN TÂY

Cháy. — Hồi 12 giờ rưỡi đêm hôm 29 septembre mấy cái nhà lá ở phố Hữu mỹ sau dinh quan c ánh bị cháy cả thảy mất năm cái và một cái nhà ngói. Thiệt hại hết độ 8 ô đồng nhưng không việc gì đến người cả.

Lửa bốc lên tự cái nhà bếp của tên Dzu là thợ rèn. Cái bếp ấy thì vợ chồng tên pào Mỹ thuê ở. Không biết đun nấu thế nào, để lửa âm ỷ đến bảy giờ mới bốc lên. Đêm khuya, người đến tiếp cứu thì ít, nước thì hiếm cho nên những nhà láng riềng đấy chỉ đã thì giờ chạy lấy người và dọn được ít nhiều đồ đạc, sau nhờ được vòi rồng của linh khố-xanh đến chữa hồi lâu mới tắt được.

SƠN-LA

Lời cảm ơn. — Chúng tôi là chức-việc cơ khố xanh tỉnh Sơn-la, nhân toàn lệnh quan Giám-binh, xin có lời thân-trọng đa tạ các ông, các bà đã có lòng tốt đến hội thăm, đưa đồ phúng viếng và đi đưa đám bà Trần-thị-Bính, quán ở làng Kim-hoàng, tổng Hoàng-xanh, phủ Hoài-đức, tỉnh Hà-đông là nội-nhân ngài, bất hạnh mất hôm 23 Septembre 24 tức là ngày 25 tháng tám Ac-nam. Trong khi bối rối, có điều gì sơ suất xin các quan, các ông các bà tha lỗi cho.

Nguyễn-Hữu-Nghệ, T. u-lại

LẠNG-SƠN

Tỉnh khử lưu. Ông Ng-lôn-San là đốc-học ở trường Pháp-Việt tỉnh Lạng-sơn, kể từ khi ông đổi lên trên này, thấm thoắt đã được 18 tháng, nay nghe tin ông đổi về Hanoi, chỗ thân bằng cùng các học-trò ai cũng có lòng mến tiếc ông lắm, vì ông là người rất tử tế, chơi với ai cũng xử cách nho nhã, về phần công việc của ông thì ông chăm chỉ lắm, chơi bời ai cũng có tiếng ngợi khen cả.

Hôm thứ tư này là ngày mồng 1 octobre này ông đã đăng trình, các thân thuộc đều có mấy chữ tiễn chân ông và chúc mừng ông cùng bảo quyến thượng lộ bình an.

Ng-ích-Bình lai cảo.

TUYÊN-QUANG (Tràng đá)

Lâm cọp quá. Hôm 24 Septembre mới 7 giờ mà cọp đã dám về bắt lợn nhà người ta rồi nó vào bắt ngay lợn của tên Thái độ trước đã đánh chết con con cọp ấy. Khi nó vào bắt thì ngư i nhà cũng hiết, vác gậy ra đuổi, nhưng nó cũng không bỏ. Trong mấy hôm, hôm nào nó cũng về bắt lợn, bắt chó. Có một hôm tên Thái đang nằm ngủ ở lếp, cọp nom thấy nhảy chồm vào định bắt nhưng không được, tên Thái cũng bị một bữa hết hồn vía. Lắm người hay nói rằng : tại đánh con nó cho nên nó thù. Lời nói ấy thật là vô lý, nếu nó thù thì sao những người Thổ vẫn đánh được luôn thì sao nó không thù ?

K. L, lai cảo.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Tứ-tuần khánh-thọ. — Sáng ngày 29 Septembre, các quan văn võ từ ngũ phẩm đi thượng làm lễ bái bà tại hành cung, có quan Công sứ và các quí-quan đến dự lễ.

Đến 8 giờ rưỡi thì bắt đầu mở rạc cuộc vui, như là đánh quả bóng ở dưới nước và ở trên bộ, một bên thì lính khố xanh, một bên thì hội Kiên-hương, lần nào hội Kiên-hương cũng được thắng một ván.

Đoạn rồi hơi thuyền thì tại dưới hồ, thả lợn dưới hồ, càng là thả vịt leo cầu kiều.

Thi chạy, thi nhảy bao, trò leo dây và múa rối, 11 giờ thì có bannyên cho các bàng quan lại vãn-võ; 4 giờ chiều bắt đầu đá bóng thi, toàn người trong hội Kiên-hương chia ra đá với nhau, một bên áo đỏ và một bên áo trắng, đá mãi mà không bên nào được bên nào, vì hai bên cùng giỏi cả, giữ gìn nhau từng li. Sau kết quả bên áo trắng thua bên áo đỏ một vạn.

Các ngài đều lấy làm khen ngợi hội Kiên-hương lắm, vì mới sáng lập được vài tháng nay mà đã luyện tập được: giỏi giang như thế, thiệt là quí hóa thay; ấy cũng là nhờ ở lòng nỗi sẵng của quan phó sứ Hontonnet ngài rất là chịu khó không quản nắng mưa khó nhọc, ngày nào cũng ra tập cho hội-viên.

Quê Trịnh vạn. — Quan châu Thường-xuân vừa mới bẩm xin phép bóc hồn cây quế ở về tổng Trịnh-vạn, châu Thường-xuân, là nơi xưa nay vẫn có tiếng là quế qui nhất.

Trong hồn cây quế ấy thì một cây ở tại Bà-gọc, hai cây ở Bà-ta-Leo tức là làng Lệ-khê, và một cây ở Hồn-bòng, đều thuộc về tổng Trịnh-vạn cả.

Những cây quế ấy ở tại những nơi chính sơn cả, thứ nhất là cây quế ở Bà gọc là thứ quế qui nhất cả, mà thiên-hạ xưa nay vẫn ao-ước mãi; đã hơn mười năm nay mới lại tìm được một cây ở Bà-gọc.

Vậy bóc rồi còn ủ, còn lăn, thì có cuối tháng chín ta này mới dẫu già được, kể khi nào nhà nước định ngày bán sẽ đăng sau.

MỚI CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
Tập I, giá 0 $ 18
Bán ở khắp các hàng sách

CÁO-BẠCH

Kính trình các quý khách,

Hiệu HÒA-HÌNH ban cơm tây ở con đường Francis-Garnier, số 9, bờ hồ Hoàn-kiếm chỗ xe điện tránh nhau. Vì trước hiệu chúng tôi chật hẹp lắm mà các quý-khách cũng đã chiếu-cố cho nhiều, song lui tự tôi biết rằng nhiều điều bất tiện.

Bởi vậy cho nên, nay tôi phải làm lại hiệu ấy, cao lên ba từng rất rộng dãi mát mẻ, cửa hiệu trông ra hai phố, phố Bờ-hồ và phố Lâu-gỗ, phòng tiệc lớn, phòng an riêng khải cả các bà, và phòng ngủ cho lịch quý khách các tỉnh về, phòng nào cũng đủ tư-cách cũng như một hiệu cơm tây trong thành-phố lớn.

Đây tớ chúng tôi đã dạy bảo Cách hầu hạ đủ lễ phép.

Bản-hiệu xin thưa rằng : Các quý khách hạ-cố đến hiệu chúng tôi thì chúng tôi sẽ xin tiếp đãi một cách rất thành-thực để khỏi phụ tấm lòng tin yêu của quý-khách. Bản hàng từ ngày mồng một tháng 10 tây này.

Kính bái

NGÔ-THANH-BA
9, Bd Francis Garnier, Hanoi

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Paiements en timbres poste)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ tư 1er Octobre 1924

THUA CHỊ ĐẦN BÀ

Đàng thuốc độc, mắc mưu sâu,
Chỉ khôn thục-nữ biết đâu mà lường.
Hại nhân nhân hại là thường,
Lẽ nào trong chốn công-đường thiên tư.

Tối thứ năm 2 Octobre 1924

BỰC MÌNH NÊN PHẢI ĐI TU

Hữu tình mà hóa vô tình,
Để ai dở dang dọi hình vì ai.
Đã đành đành nát bàng phai
Thệnh thênh cửa phật hẹp ai đó mà.

金泰正
獅子名茶

Bản hiệu mới có các thứ chè ngon đủ-dùng mới sang, chè bao, chè gói, nước nên tắm, nước O-long đủ cả, mỗi hạo một sang. Xin trình các quý-khách được biết nên-cớ cho.

Năm nay bản-hiệu có những thứ chè là, in kê như sau này :

Á Tiên đào-chông	Chè Bạch-trà-quan
Thiết-la-hán	Ngọc-quan-âm
Trang-nguyên-chông	Trà chung vương
Bạch-mao hầu-chông	Đại-hồng đào-chông
Đặc-biệt Hồng-đào	Kỳ chông thấy tiên
Đặc biệt Ô-long	Tây-thi chông
Đặc biệt la-hán	Đặc-biệt quan-âm
Tuyết bạch mẫu-đơn	

KIM-THÁI
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
2101

LE DROIT PÉNAL A TRAVERS
L'Ancienne Législation chinoise
(ETUDE COMPARÉE SUR LE CODE GIA-LONG)
PAR
PHAN-VĂN-TRƯỜNG
Docteur en Droit
Avocat à la Cour de Paris

Prix . . . . . 1 $ 00
Port recommandé . . . . . 0 . 10

LỤC-TỈNH-TÂN-VĂN · NHỰT-BÁO
(Xuất-bản mỗi ngày 8.500 tờ)
6 trương

GIÁ BÁN BÁO:

Một năm . . . . . 12 $ 00
Sáu tháng . . . . . 6 . 50
Ba tháng . . . . . 3 . 50

Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine)

Tòa-chí của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin lạ xảy ra trong Đông Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gửi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chế-nhơn thâu nhận.

Rượu bổ đào
• TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen
của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự-nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ thuốc về những bình là làm trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bán-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trẻ-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTES
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang Cái ấy, tờ bên này.

Số 26

THÚY-HỦ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Vị sư già nói :

— Đàng lẽ người qua tới đây, chúng tôi phải thết cơm. Ngặt vì trong chùa tôi chư-tăng bỏ đi cả, không còn một hột lương nào. Hoa chúng tôi đây nhịn đói đã ba ngày hôm nay vậy

Lỗ-tri-thâm nói :

— Một cái chùa lớn như thế này, có lẽ nào lại không có lương ăn !

Vị sư già nói :

— Chùa chúng tôi đây cũng là một nơi có danh tiếng, thập phương cúng lễ rất đông, chỉ vì có một vị hòa-thượng đưa một người đạo-nhân đến tu, rồi bao nhiêu đồ-đạc trong chùa đều bị chú ấy phá hủy. Chúng tôi đuổi cả chư-tăng đi. Mấy chúng tôi đây tuổi già sức yếu, không đi được, đành phải ở lại, vì thế không có cơm mà ăn.

Lỗ-tri-thâm nói :

— Không có lẽ ! Một vị hòa-thượng và một người đạo-nhân thì làm chi nỗi. Các ngài lại không biết đi kêu quan hay sao ?

Vị sư già nói :

— Người không biết rõ ! Ở đây xa cách quan nha, dẫu quan-quân có về, cũng không thể cấm nổi ! Vị hòa-thượng và người đạo-nhân ấy hung-ác lạ thường, thật là những tay giết người đốt nhà lấy của vậy. Hiện bây giờ chúng ở trong phương trượng đó !

Lỗ-tri-thâm hỏi :

— Hai thằng ấy tên họ là gì ?

Vị sư già nói :

— Hòa-thượng tên gọi *Thôi-đạo-thành*, biệt hiệu là *Sinh-thiết-phật*; đạo-nhân tên gọi Khâu-Ân-ái, biệt hiệu là *Phi-thiên-dược-xoa*. Hai người này không phải là kẻ xuất-gia tu-hành, chẳng qua cũng phường đầu trộm đuôi cướp mà thượng cái áo cà-sa để khoác mặt ngoài đó thôi.

Lỗ-tri-thâm còn đang hỏi chuyện, bỗng thoảng có mùi thơm ngào-ngạt, liền chống cái thiền-trượng đi quanh ra phía sau thì thấy trên bếp có một cái nồi đay lá, hơi nước bốc lên ngùn ngụt. *Lỗ-tri-thâm* mở xem, té ra một nồi cháo nóng.

Lỗ-tri-thâm sì-mũng mấy vị sư già kia rằng :

— Các người vừa nói nhịn đói đã ba ngày hôm nay, có sao ở đây lại thấy có nồi cháo, t ế thì các người thật là phường ăn chay nói dối vậy.

Mấy vị sư già kia thấy *Lỗ-tri-thâm* tìm được nồi cháo, đều phân-nàn kêu khổ, rồi bảo nhiều bát đựng mói múc, cả cái thùng nước đều cũng đọn cất đi. *Lỗ-tri-thâm* bụng đói muốn ăn nồi cháo nhưng không có gì để múc ra mà ăn cho được.

Bỗng trông thấy bên bếp có cái sải sơn vỡ, trên mặt dầy những tro bụi. *Lỗ-tri-thâm* nghĩ ngay được một kế, dựng cây thiền-trượng ở đấy, rồi nhặt nắm cỏ khô chùi sạch những tro bụi ở cái sải sơn đi, hai tay bưng nồi cháo trút ụp vào đấy.

Mấy vị sư già kia chạy lại cướp lấy cháo ăn, đều bị *Lỗ-tri-thâm* dẫy cho mỗi người một cái, phải bỏ chạy cả. *Lỗ-tri-thâm* bưng cái sải cháo mà húp soàn-soạt.

Một vị sư già nói :

— Chúng tôi thật quả ba ngày nay không có một hột cơm ăn, vừa mới đi khuyến-hóa được một nắm gạo, bỏ vào nấu cháo, hây giờ lại ăn của chúng tôi vậy.

Lỗ-tri-thâm ăn được giảm bảy bát cháo, nghe câu nói ấy, liền bỏ xuống không ăn nữa. Bỗng nghe mặt ngoài có tiếng người hát. *Lỗ-tri-thâm* vội-vàng rửa tay, cầm cây thiền-trượng chạy ra.

Vừa ra đến chỗ tường đổ, đã trông thấy có một người đạo-nhân, đầu đội khăn-thâm, mình mặc áo rộng, lưng t ất dây lụa, chân đi đôi giầy gai. Trên vai lại có quẩy m t cái gánh.

Cái gánh ấy một bên đồ trẻ có mấy con cá nhỏ đuôi ra ngoài và m t sức thịt có gói lá ; còn một bên bình rượu, miệng bình cũng lấy lá sen nút chặt. Vừa đi vừa hát nghêu-ngao.

Hát một bài thơ mỗi câu 7 chữ như sau này :

« *Bây ở phương tây, đấy ở đông,*
« *Đây chưa có vợ, đấy chưa chồng.*
« *Bây chưa có vợ, còn do-dự,*
« *Đấy chửa có chồng ru, cảnh lạnh-* [lùng. »

Mấy vị hòa-thượng kia cũng chạy ra đón, rồi sẽ rón-rén lấy tay trỏ mà bảo *Lỗ-tri-thâm* rằng :

— Người ấy tức là *Khâu-tiên ái* đạo-nhân đó !

Lỗ-tri-thâm nghe nói, tức-khắc cầm cây thiền-trượng lên bước theo sau. *Khâu-tiên-ái* đạo-nhân đang mải đi vào nơi phương-trượng, không biết có *Lỗ-tri-thâm* theo sau. *Lỗ-tri-thâm* theo vào tận nơi, trông thấy dưới gốc cây hòe có bắc một cái bàn ăn, trên bày cơm rượu, có 3 cái chén và 3 đôi đũa.

Một vị hòa-thượng to béo, lông-mày nhọ chảo, mặt sẻ, đeo si, đang phe-phẩy ngồi giữa, bên cạnh có một người đàn-bà trẻ tuổi. *Khâu-tiên ái* đạo-nhân đặt gánh xuống đất, rồi ngồi một bên.

Lỗ-tri-thâm đi đến trước mặt, vị hòa-thượng ấy trông thấy, giật mình kinh sợ, vùng đứng ngay dậy, rồi nói :

— Xin mời sư-huynh ngồi chơi đây, cùng uống rượu với chúng tôi cho vui !

Lỗ-tri-thâm giơ cả cây thiền-trượng lên mà hỏi rằng :

— Sao ai người dám đến phá-hủy chùa này ?

Vị hòa-thượng ấy nói :

— Hãy mời sư-huynh ngồi, để tiểu-tăng xin thuật chuyện.

Lỗ-tri-thâm trừng mắt mà rằng :

Nói mau ! nói mau !

Thôi-đạo-thành hòa-thượng nói :

— Nguyên chùa đây mười phần tổ-bảo, raộng đất, ung nhiều, bị lũ sư già ở dưới bếp kia chỉ nông rượu nuôi gái. Sư-cụ cấm chúng không nổ., cứng lại đuổi hỏ sư cụ và chư-tăng đi, rồi phá hủy chùa này mà bán hết cả ruộng đất. Bây giờ chúng tôi và đạo-nhân đây mới đến, đang định cùng nhau tu-bổ lại ngôi chùa này.

Lỗ-tri-thâm lại hỏi :

— Người đàn-bà kia là thế nào ? Sao lại ngồi nông rượu ở đây ?

Thôi-đạo-thành hòa-thượng nói :

— Để tôi xin thuật chuyện cho sư-huynh nghe. Người đàn-bà này nguyên là con gái ông *Vương-hữu-kim* ở làng gần đây. Thân-phụ nàng cùng vào chùa này nhiều lắm, c ng may cửa phá sa-sút mà chồng nàng lại bị bệnh, cho nên nàng phải đến đây vay gạo. Chúng tôi nghĩ cái công-đức trước mà mới nàng nông rượu, chứ quả không có tình-ý gì. Sư-huynh chớ nghe lũ sư già kia nó thêu-dệt những lời thị-phi vậy.

Lỗ-tri-thâm ngạc nói, lại hầm-hầm nổi giận mà rằng :

— À ! Thế ra lũ sư già k a dám đặt điều để bôn-cợt ta ! Ấu là ta bảo cho chúng nó !

Nói xong tay cầm cây thiền-trượng, xăm xăm đi xuống dưới bếp. B y giờ mấy vị sư già k a vừa ăn cháo xong, *Lỗ-tri-thâm* trỏ mặt mà bảo rằng :

— Chính lũ chúng bay phá-hủy chùa này, sao lại dám đặt c ện nói dối ta !

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

BỊNH LIỆT KHÍ

Cách trị lành mạnh bằng thuốc hiệu

GINAT et **SYNOUSINE**

Nhà thuốc nào cũng có

HÀNG CHÁNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM

THUỐC HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông tuyengs GUILLÉ

Từ lâu mười năm nay thuốc ELIXIR ấy chế đúng cách quen tuyengs GUILLÉ lấy làm thần hiệu, trong những bịnh HƯ PHẾ, đàm hoàng TỲ VỊ, các bịnh THẢI TIỆN, HẠCH CẢN, HẠCH BỊNH, BỆT VÔ DA, hoặc CHỐI RƯỢU, BỊNH KHÍ, BỊNH HO DAI, BỊNH CÚM, CÙ CHÓC, HOẠI DA, và bịnh cả THƯƠNG LÃI TRONG DỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC 25 vị cho vừa rất hiệu nghiệm, làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT, thường hiệu cho BỔ, ĐÀM hay là MẤT PHẢI trừ cũng đều hay lắm.

Bịnh kì thuốc trị đàm mà không công hiệu là tại PARAT, đã trừ dùng

LẠI CÓ MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XỔ

Hiệu nầy trị các bịnh Lãi Tonique Antiglaireux chế ra trong ông Guillé.

Thảm chỉ trừ thuốc rồi là nhà: PARAT, CÁCH PHÁT, nhứt trong kinh thành Paris, đường CHERCHE-MIDI, số 49 và 51. Ở tỉnh có bán PARAT, nhứt trong HỘI CÁC TỈNH.

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe

Trị được bịnh huyết suy

làm cho trong máu

thêm chất đỏ

Gởi bán tại :

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết vận.

Trị bịnh mất mạn khi huyết suy-yếu, thần-thể mỏi mệt, gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rao phồi, làm cho hay ho vật

uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bịnh thuốc nay có hội-đồng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ $1.10

MUỐN TRỪ CÁC BỊNH RỤT RÈT

CÁCH NHẬT, BỊNH RỤT RÈT RỪNG

NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

Thuốc rất hay, hoàn viên

Tại đã có sức thuốc-địa Pháp luôn dùng một thứ thuốc nầy.

Bán tại tất cả các nhà bào-chế

Nhà chế thuốc LACROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bịnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bịnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol

chất : Salol

và chất : Uroformine

Giá 1$40 một hộp

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc :

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bịnh : đau dạ dầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG : *Cứ trong 24 giờ uống một lần ; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã ; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán : 0$60 một lọ

Ai muốn chữa bịnh lậu cùng các bịnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc :

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà-nội

hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert

Agents d'Annonces en Europe

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Cứu bịnh phùng y

Tôi tên là Nguyễn-văn-Điền ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống đã nhiều thuốc, đến đâu có thầy hay cũng tìm, mà bịnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bịnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hòm mỗi hòm 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

HIỆU TAM-TỈNH-Y-TỐN

Phố hàng giầu, số 35, tỉnh Nam-định

Có bán thuốc chữa 4 phiện, ai nhẹ đến dần uống cũng khỏi, uống vào người khỏe mà không mệt nhọc.

PHẠM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường làm hạng chè chỉ pha độ đầu xuân thì uống được, lâu thì nhạt nhẽo. Bấy là hạng chè giả là cho nên gìn giữ dẫn thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động, ấy xin chực tiếp quí-bộ chiếu cố cho bản hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi

số 113, phố Khách Haiphong

số 78, phố hàng Trăng Namdinh

Kính cáo

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bịnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Chỉ tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gửi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Mất nhanh rất công hiệu

Chữa các bịnh sinh-dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.

Chỉ tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gởi bán tại :

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59 phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Tại làm sao người mắc bịnh khi hư, thường hay biếng chữa?

Bịnh khí hư sinh ra những nỗi khó thiên thế, nào tưởng không ai nên không biết: sưng bàng quang, sưng ni-đệ hộ tuyến, sưng dịch hoàn, sưng niệu-quản. Mà đàn bà thì bịnh khí-hư sinh ra các bịnh tại phần bộ cũng bịnh tuyệt nan. Thường người ta sợ đi bỏng chữa bịnh ấy là vì thuốc chữa không phải vì uống có thể đứng được. Cách thụt nhiều khi cũng công hiệu gì. Bởi vậy uống khó làm cho được có tiêu. Tiêm thuốc thì ngày nào, nhiều khi thuốc đứng nào người cũng đau, tại không chịu được, thành ra nên ẹo, đau thận, đi rồi. Vì vậy nhiều người có bịnh không muốn chữa nữa. Nhưng ai đã biết vị thuốc *Santal Monal* là vị thuốc quí hóa mà uống vào dễ chịu ấy, thì có bịnh tiu chữa ngay. Thuốc ấy uống vào làm cho dễ tiêu hóa, mà không sinh ra những nỗi khó khăn cũng là không làm cong việc thấy tiêu hộ. Thuốc ấy rẻ mạnh hiệu quả, làm cho tiêu rõ hiệu thấy. Vì vậy mới mắc phải bịnh Tiết ấy, thì nên uống đứng thuốc *Santal Monal*, vì đứng thuốc ấy thì chóng chóng khỏi mà tránh được những nỗi khó khăn.

Ở các hàng bào-chế có đủ cả bán sỉ.

Có thể kiếm được **500.000 quan**

bằng 10 quan

Panama có rút số

Ngày nào cho số, nào có số nhỏ chơi được quyền số-kéo số nào, và nếu có trúng số nhỏ được bằng số tiền.

MỖI NĂM RÚT SỐ BỐN LẦN

Ngày 15 Février, 15 Mai, và 15 Août 15 Novembre

Tiền vốn các lô trong một năm có hơn 3 triệu quan

Người nộp tiền liền được ngay các số và được dự tất cả các cuộc số số nào đến sau trong số. Vậy không nên giờ nhỏ được. Cần bỏ nào số trong số, số gửi đến sau mà không nhỏ nữa, thì tiền đã bao nhiêu được số không phải trả gì cả. Lần rút số mới rồi, số 47.326 được 800.000 quan.

Gởi danh biên đến 5 cái, nộp 1$, đến là 10 quan đến.

Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 105, Boulevard Perier

---

CAO-BẠCH

Quý-khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng **GARAGE ROBILLOT**, *số 7 phố Robillot, Hanoi : Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý-khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự : không xe nào lỗi đẹp bằng.

Cho thuê xe ô-tô

GRANDS MAGASINS REUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

TỪ NGÀY 1er OCTOBRE ĐẾN HẾT NGÀY 10 OCTOBRE

BÁN RAO HÀNG

Xà phòng nước hoa — Đồ dan cho dàn ông — Áo sơ mi — Mũ — Giầy

Đồ thể thao — Các đồ chơi — Đồ gỗ — Vải bàn mành

Vải bàn thước — Kim chỉ — Đồ dan cho dàn bà — Giấy hút

Các thứ kính — Đồ dùng trong nhà — Bàn thếp — Các đồ xuất

Đồ vệ sinh — Dao kéo — Đồ sắt — Các thứ thuốc — Đồ ngựa

CÁC VỊ ĂN UỐNG

Xem trên góc. Tại chỗ cắt Áo quần

Hàng mới lơ. Các thứ nỉ đủ.

Các thứ rất mới dùng cho các quý ông.

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酒補

J. BLANC (*dệ nhất hạng bào-chế*)

Ông L. BLANC (*người nắm nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每日食前飲小杯兩次

Bán tại Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

21, phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi.

ƯU'U CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỘT VÀ CAY

THUỐC QUINQUINA

Thuốc nầy hay lắm đã nổi tiếng trong thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm cho bổ sức tại, bổ tang phủ, trị bịnh rét làm cho ăn ngon, thuốc đã lấy làm hay và chế giao ai không đều quản đáng.

Ai ai đang mê công đồng, những là người làm nhọc công đến bổ hay ăn mất. Thuốc đó vì bịnh mà sinh ; bịnh tay bịnh yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại ăn ngon làm đến người yếu đuối, bổ mệt hoa, bổ nhức mỏi đến người, bổ hay mau bịnh tăng, chữa trẻ trong 6 vị mà tinh đó đều dùng chữa mỹ thuốc Quina Laroche đứng.

Con nít huyết suy và con gái bé đang làm công đều nó bổ hết lên mình ông, công như mỹ mau bổ mạnh đều dùng thuốc Quina Laroche.

Những người ăn ở mà hay ra chầy nỗi dùng chữa nên thuốc đứng thuốc đó.

Các thuốc bổ hoặc thuốc đó vì tây làm mau có chữa. Chẳng những tinh có trở bổ mà thôi mà còn bổ ngày mau trong mình bịnh khỏi, bổ thêm sức hoa, bổ uống người ra thường và chẳng có phải thuốc đó đâu ; Bổ ngon, ngon đến, thuốc Quina Laroche chế ra (Liqueur de Jouvence) đó ngon mau người. Thì cho những thứ thuốc có hàm vậy hoa bổ chẳng thuốc nào bằng.

Vì hai chúng ta làm thuốc Quina Laroche thì chúng ta có đứng có vụng giữ chẳng về dạo nào có nhu mấy người bịnh và có vụng giữ chẳng nên người ta không ; bịnh nặng hoa ra.

Bổ có thuốc nước Quina Laroche là vì có thuốc bổ hay nhất người ta đều.

CÁCH DÙNG

Trong Quina Laroche phải uống ăn mỗi lần là ly có bán đem chai trong thêm một ngày uống hai lần ăn. Con nhỏ từ tuổi trở thì mỗi một bữa đứng bổ uống một ly, uống 3 ly nước nó ăn ngon mau, thì ly ly chai uống nước nhiều ghê.

Thuốc Quina Laroche chẳng có uống không pha nước mà khi đứt uống nên thì phải nước, và mỗi uống đều đó thêm.

CORAR VÀ CÔNG-TI

ông chế hàng thuốc đứng nhất tại Paris.

Certifié Véritable — Imprimerie du Trung-bắc-tân-văn — Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN